

[Undervisningsministeren.]

sen ikke længere skulle fremkalde det indtryk, at folkeskolen kun var bestemt for den ubemidlede del af befolkningen. Retten til fri undervisning, dvs. gratis undervisning, blev derfor udvidet til at omfatte alle børn i den undervisningspligtige alder.

Grundloven overlader til den almindelige lovgivning til enhver tid at fastlægge, hvad der skal forstås ved ordene „den undervisningspligtige alder“ og „undervisning i folkeskolen“. Det er dog klart, at den undervisningspligt, som grundloven forudsætter, til enhver tid må have et sådant indhold, at den kan opfyldes ved at deltage i folkeskolens undervisning, således som denne til enhver tid er indrettet.

Heraf følger også, at det i 1953 alene har været den almindelige i folkeskoleloven hjemlede undervisningspligt, grundloven har haft for øje, da retten til fri undervisning i folkeskolen blev udvidet til at gælde alle undervisningspligtige børn. Spørgsmålet om de handicappedes eventuelle ret til undervisning ved forsorgens institutioner blev overhovedet ikke berørt i denne forbindelse. Det afgørende var, at det blev grundlovsfæstet, at undervisningen i folkeskolen skulle være gratis for alle børn uanset forældrenes økonomiske forhold.

Den særlige undervisnings- og oplæringspligt for de åndssvage børn, der blev indført ved åndssvageoven af 1959, er således ikke omfattet af grundlovens forudsætninger. Loven kunne derfor også — i overensstemmelse med åndssvageudvalgets betænkning — henlægge det til åndssvageforsorgen, og ikke til folkeskolen, at løse den specialpædagogiske opgave, der her er tale om.

De senere års udvikling inden for folkeskolens specialundervisning har imidlertid været præget af, at man i stigende grad har søgt at integrere også de svært handicappedes undervisning inden for det almindelige skolevæsens rammer. Og i socialreformkommissionens 2. betænkning er det som bekendt foreslået, at særfor sorgens, herunder åndssvageforsorgens, undervisningsforanstaltninger overføres administrativt til folkeskolens organer i sammenhæng med den ønskede decentralisering af forsorgsområderne i øvrigt.

Hvis dette forslag bliver gennemført — hvilket naturligvis vil forudsætte en æn-

dring af såvel folkeskoleloven som særfor sorslovgivningen — således at folkeskolen som institution bliver i stand til at tilbyde åndssvage børn undervisning, da vil disse børn formentlig i lighed med andre børn være grundlovmæssigt beskyttet imod, at der kræves betaling af forældrene for deres undervisning. Denne konsekvens af en ændret lovgivning på området synes imidlertid at være uden reel betydning på baggrund af, at åndssvageforsorgens undervisning i dag er gratis for forældrene.

Af *Ritt Bjerregaard* til undervisningsministeren (30. august 1973):

„Vil ministeren tage initiativ til, at der inden for ministerens område træffes principiel afgørelse af spørgsmålet om åremålsansættelse?“

(Spm. nr. 338).

Begrundelse.

Spørgsmålet henviser til lov af 28. april 1971 om kongelig udnævnelse og åremålsansættelse af visse tjenestemænd, hvorom der i september 1973 endnu ikke er skabt klarhed, hvad der naturligvis giver de folkevalgte i kommunerne store vanskeligheder.

Odense byråd har således 2 gange søgt om at få tilladelse til åremålsansættelser. Det gjaldt konsulenter for kuratorvirksomhed (folkeskoleområdet) og ungdomsskoleinspektører. Begge gange har ministeriet svaret, at der ikke var nærmere regler for, hvilke stillinger der kunne forbindes med åremålsansættelse, og at der ikke var truffet principiel afgørelse endnu. I marts 1973 blev der dog givet meddelelse om, at der foregik generelle overvejelser i økonomi- og budgetministeriet angående spørgsmålet om åremålsansættelse, og at folkeskolens forhold er medinddraget under disse overvejelser.

Det ville være af interesse at få at vide, om der er sket noget siden da.

I kommunen er der en voksende interesse for, at der især på ledende og rådgivende områder ansættes folk på åremål. Det ville være rart, hvis ministeren ville følge denne linje op.

Undervisningsminister *Knud Heinesens* svar (6. september 1973):

Spørgsmålet om, efter hvilke retningslin-